

Tudomására hozta az ifjúság küldötteinek, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztérium kebelében új osztályt szervez, amelynek az lesz a feladata, hogy az állás nélküli diplomások elhelyezkedését, valamint az ezzel kapcsolatos összes további kérdések megoldását előkészítse és a megoldás érdekében az összes többi minisztériumokban hasonló intézkedéseket fogantossanak. A miniszterelnök kifejezésre juttatta az ifjúság küldöttei előtt azt az óhaját, hogy a rendnek az összes egyetemeken és főiskolákon azonnal helyre kell állni, a normális munkának és tanításnak meg kell kezdődni, mert ezt kívánják az ország magasabb érdekei, de magának az ifjúságnak az érdekei is.

A miniszterelnök és a jelenlévők megállapították azt is, hogy az egyetemeken és főiskolákon történt sajnálatos események igen sokszor nem az ifjúság részéről indultak meg, hanem azokat egyetemen kívül álló erők kezdeményzték.

Szegedi Új Nemzedék XV. (1933) december 8. 1–2. oldal

321. A rektor feloszlatta a szegedi egyetemi ifjúság harmincas vezérő bizottságát

A beiratkozási sztrájkmozgalom indította a rektort a feloszlató rendelet kibocsátásra – Szigorú eljárást indítanak az izgatók ellen

Az egyetemeken még meg sem kezdődött az idei első félév, az egyetemi hatóságok máris szigorú intézkedéseket léptettek életbe. Az egyetemi ifjúság szélsőséges gondolkodású irányítói a karácsonyi szünet alatt – mint ismeretes – mozgalmat indítottak, amelynek az a célja, hogy a hallgatóságot a januári beiratkozásoktól távol tartsa. A fővárosi mozgalom rövid idő alatt a vidéki egyetemeken is gyökeret vert; erre vall a debreceni egyetem rektorának pénteken kiadott rendelete, amelyben a diákok harmincas bizottságát váratlanul feloszlatta.

Az elmúlt félévi egyetemi zavargások idején beszámoltunk arról, hogy a vidéki egyetemek ifjúsága egy úgynevezett 30-as bizottságot választott, amely a diákság ügyeinek vitelére teljes felhatalmazást kapott a választó nagygyűléstől. A bizottság vezéreket is választott: Szegeden Lieli Pál jogszigorló kezébe tették le a vezetést az ifjúság felett. Ez alkalommal a vezetőbizottság tagjai körében az a felfogás alakult ki, hogy tartózkodnak mindennemű tüntetéstől és rendzavarástól, és követelésüket, az ifjúság ismert memorandumában foglaltakat legális keretek között, a megfelelő formák betartásával fogják illetékes helyen ismételtelen előterjeszteni.

Ebben a hangulatban fejeződött be az elmúlt félév. Annál nagyobb meglepetést keltett azután a szünidei bojkott mozgalom, amellyel szemben nemcsak az egyetemek, hanem maga a kultuszminiszter is a legszigorúbb rendszabályokkal kíván fellépni, és az egyetemek rendjét, az előadások zavartalan menetét biztosítani.

Csütörtökön a kultuszminisztériumban Hóman Bálint miniszter elnöklete alatt az egyetemek és főiskolák rektorai értekezletet tartottak, amelyen az ifjúság szociális és gazdasági problémáinak megvitatásán kívül sok szó esett az egyetemek

rendjéről, és azokról a preventív intézkedésekről, amelyeket az egyetemek zavar-
talan működése érdekében az egyetemi hatóságok életbe léptetni szándékoztak.
Az értekezletet követő nap azután Vargha Zsigmond, a debreceni egyetem rektora
feloszlatta a diákok vezérlőbizottságát, hétfőn reggel pedig a szegedi egyetem
harmincas bizottságának a felosztatására került sor. Széki Tibor dr. egyetemi rek-
tor hétfőn délelőtt magához kérte a nagybizottság vezérét, Lieli Pál jogszigor-
lót, akinek az alábbi szövegű felosztató rendeletet adta át:

A szegedi egyetemi ifjúságnak az elmúlt év decemberében alakult vezérlő (30-
as) bizottsága működésének legelején azt a reményt nyújtotta, hogy az egyete-
mi zavargások megszüntetése érdekében komoly munkát fog kifejteni, és a rend
helyreállítására mindent elkövet. Mivel azonban az utóbbi napokban az egyes
egyetemeken az ott hasonlóképpen megalakult 30-as bizottság az ifjúság körében
sztrájkmozgalmat indított meg, amennyiben az egyetemi hallgatókat egyelőre
február 1-ig a beiratkozásban meg akarja akadályozni, félő, hogy ez a mozgalom
a szegedi egyetemre is kiterjed. Minthogy ezzel a bizottság az egyetem fegyelmi
szabályzatába ütköző cselekményt követne el, ennek elejét veendő további mű-
ködését nem engedélyezem. A 30-as vezérlő bizottságot ezennel felosztatom, és
tagjait – ha a beiratkozás ellen esetleg izgatnának – felelősségre vonom, és velük
szemben a legszigorúbban járok el. Egyben figyelmeztetem a hallgatótársakat, hogy
az előírt időben – január 8-tól 22-ig annyival is inkább iratkozzon be, mert a
később jelentkezők – kivéve, ha elfogadható bizonyítvánnyal legkésőbb február
6-ig elmaradásukat igazolni tudják, félévüket feltétlenül el fogják veszíteni.

Dr. Széki Tibor e. i. rektor

Lieli Pál, a bizottság vezére a rektori felosztatást szó nélkül tudomásul vette.
A felosztatással kapcsolatban Széki Tibor dr. a következő nyilatkozatot tette a
Szegedi Napló munkatársa előtt:

– A felosztató rendelet a kultuszminisztériumban megtartott értekezlettel nin-
csen összefüggésben. Ezzel a preventív intézkedéssel a beiratkozások sima le-
folyását akarom biztosítani, miután úgy értesültem, hogy a sztrájkmozgalmat a
többi egyetemeken a 30-as bizottságok indították. A beiratkozások január 8-22-ig
tartanak; aki ez alatt az idő alatt nem iratkozik be, elveszti a félévét. Mint a fel-
osztató rendeletemben közöltem, az esetleges izgatók ellen szigorú eljárást indít-
tok. A beiratkozások és az előadások zavartalan menetét mindenképpen biztosí-
tani akarom. Remélem, a szegedi egyetem ifjúságával szemben nem lesz szükség
erélyesebb eszközök igénybevételére.

Ezután elmondta Széki Tibor dr. rektor az ifjúság ismeretes gettó határozatával
kapcsolatban, hogy a matematikai és bölcséleti karokon már a múltban is kijelölt,
számozott helyen ültek a hallgatók, tehát a gettó határozat érvényesítésére ezeken
a fakultásokon nem kerülhet sor. A jogi karon viszont lehetetlenség a hallgató-
kat padok szerint beosztani, részben, mert nincs annyi hely, mint ahány hallgató

van, másrészt, mert a joghallgatók között igen sok „mezei jogász” van, akik csak elvértve látogatják az előadásokat. Rövidesen azonban erre nézve is intézkedés történik.

– Az egyetemen most teljes rend van – mondotta a rektor – a beiratkozások megkezdődtek, s remélem, hogy ekörül nem lesz semmiféle rendbontás.

Szegedi Napló X. (1934) január 9. 3. oldal

322. A szegedi egyetemen teljes rendben folynak a beiratkozások Az ifjúság körében mozgalom indult, hogy a rektor vonja vissza a vezérlő bizottságot feloszlató határozatát

Az ország összes egyetemem most folyó beiratkozások során súlyos konfliktus keletkezett az egyetemi hallgatóság és az egyetemi hatóságok között. Csütörtöki számunkban jelentettük, hogy a debreceni egyetem tanácsa az egyetemről örökre kizárta a vezérlőbizottság tagjait azért, mert a jelentkezőket erkölcsi terror alkalmazásával megakadályozták a beiratkozásban. A fővárosi és pécsi egyetemről hasonló hírek érkeztek, egyedül a szegedi egyetem ifjúsága őrizte meg eddig higgadságát, komolyságát, és a rektori feloszlató rendeletet szó nélkül tudomásul véve január 8. óta a legnagyobb rendben végzi a beiratkozásokat.

A Szegedi Napló munkatársa tegnap délelőtt felkereste Széki Tibor dr. egyetemi rektort, aki kijelentette, hogy az egyetemen a legnagyobb rend van, a beiratkozók akadálytalanul végezhetik teendőiket. A rektor örömének adott kifejezést, hogy a szegedi diákok nem követik a többi egyetemek ifjúságának terrorisztikus viselkedését, és legális keretek között, az egyetem rendjének megsértése nélkül keresnek módot kívánságaik előterjesztésére, és az orvoslásra. Széki Tibor dr. közölte, hogy eddig 80 hallgató iratkozott be, s ez a szám egyezik az előző félév első napjaiban történt beiratkozásokkal, tehát mindeddig rendellenesség nem fordult elő. A szegedi egyetem tanácsa egyébként tegnap délelőtt rendkívüli ülést tartott, amelyen folyó ügyeket tárgyaltak.

A diákság nem vonta vissza a felhatalmazást a vezérlő bizottságtól

A rektori nyilatkozattal ellentétben a szünidőről visszatért egyetemi hallgatók körében – biztos értesülésünk szerint – mozgalom indult meg abban az irányban, hogy a vezérlő bizottság feloszlását a rektor helyezze hatályon kívül. A diákok egyik részének ugyanis az a felfogása, hogy a feloszlásra semmi okot nem adtak, másrészt a bizottságot a diákság választotta, esküt tett, és esküt vett ki a vezérektől, tehát a felhatalmazást, amely szerint az egyetemi hallgatóság ügyeit a 30-as bizottság irányítja, nem vonta vissza.

Hírek szerint ennek a határozatnak a diákság szervezett része érvényt fog szerezni. A mozgalom ellenére az egyetemi hallgatóság körében teljes a rend és fegyelmezetség uralkodik, s nem valószínű, hogy a beiratkozásokkal kapcsolatban bármiféle rendzavarásra vagy sztrájkra határozná el magát a diákság.

Szegedi Napló X. (1934) január 12. 3. oldal